

දියුණුවෙමින් පවතින රටවල විද්‍යාව පිළිබඳව රජයේ ප්‍රතිපත්තිය කුමක් විය යුතු ද?

ජාතික විද්‍යා සභාවේ සභාපති ආචාර්ය ඔස්මන් ඩී ජයරත්න සමග ආචාර්ය කාර්ලෝ ෆොන්සේකා පැවැත්වූ සාකච්ඡාවකි

ප්‍රශ්නය:— දියුණුවෙමින් පවතින රටවල විද්‍යාව පිළිබඳ පැහැදිලි රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් තිබිය යුතු යැයි ඔබ කියා සිටින්නේ මක්නිසාද?

පිළිතුර:— දියුණුවෙමින් පවතින රටවල පොදු ලක්ෂණයක් වන්නේ දිළිඳුකම හා ඉන් පැනනැගී ඇති රෝගපීඩාදිය, මන්දපෝෂණය වැනි ප්‍රශ්ණයි. එම ප්‍රශ්න විසඳීමට ඇති ප්‍රබලම අවිය වන්නේ විද්‍යාවයි. සංවර්ධිත රටවල කැපී පෙනෙන ලක්ෂණය වන්නේ එම රටවල විද්‍යාව ඉතා දියුණු තත්වයක තිබීමයි. විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සඳහා ලෝකයේ වැය වන මුදලින් 95% ක් පමණ වැය කරනු ලබන්නේ මේ රටවල් විසිනි. එම විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වලින් ලැබෙන ආර්ථික, සාමාජික, දේශපාලන හා සංස්කෘතික ඵල ප්‍රයෝජන බොහෝ සේ භුක්ති විඳින්නේ ද ඒ රටවල් ය. සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් ද සිය ප්‍රගතිය අපේක්ෂා කරන්නේ නම් ඒ රටවල් ද විද්‍යාව පිළිබඳව පැහැදිලි රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කළ යුතුයි.

ප්‍රශ්නය:— දියුණුවෙමින් පවතින රටවල රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස විද්‍යාව යොදාගත යුතුයැයි ඔබ කීවා. නමුත් එසේ කිරීමෙන්ම පටණක් විද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම් වල ප්‍රතිඵල භුක්ති විඳීමට පොදු මහජනතාවට අවස්ථාවක් සැලසෙනවාද?

පිළිතුර:— විද්‍යාව දියුණු කිරීම රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් වූ පමණින් ම විද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම් වල ප්‍රතිඵල පොදු ජනතාවට භුක්ති විඳින්නට ලැබේ කියා සිතීම මූලාවක්. රටක සම්පත් අනලෝඝයක් අතර නොව පොදු මහ ජනතාවගේ සුභ සිද්ධිය සඳහා යොදා ගැනීමට ඇප කැප වූ රජයකට විද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම් වල ඵලයන්ද පොදුවේ ජනතාවට ලබාදීමේ වැඩිපිළිවෙළක් යෙදීම දුෂ්කර කාර්යයක් නොවේ.

ප්‍රශ්නය:— විද්‍යාව සඳහා වෙන් කරන මුදල් වැය කළ යුත්තේ මූලික පර්යේෂණ සඳහා නොව බහුජනතාවට කෙටි කාලයක දී ඵල ප්‍රයෝජන ලබා දෙන නව තාක්ෂණික කටයුතු වල විය යුතු යයි රාජ්‍ය පාලකයන් අතර මතයක් තියෙනවා. ඒ ගැන ඔබේ අදහස කුමක් ද?

පිළිතුර:— මේ පිළිබඳව මුලින්ම කිව යුත්තේ මූලික විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ලෙස හඳුන්වන පර්යේෂණ හා තාක්ෂණික සොයාගැනීම් පිළිබඳ පර්යේෂණ අතර අවසාන විග්‍රහයේ දී පැහැදිලි වෙනසක් හෝ පරස්පර විරෝධී වෙනසක් නැති බවයි. විද්‍යාවේ මූලික අරමුණ වන්නේ සොබා දහමේ හා මිනිස් සමාජයේ යථාර්ථය නැතිනම් නියම ස්වභාවය අවබෝධ කර ගැනීමයි. තාක්ෂණික ශිල්ප ක්‍රම වල අරමුණ විද්‍යාත්මක දැනුම සාමාජීය අවශ්‍යතා සඳහා විශේෂයෙන් ම කැම බීම, ඉඳුම් හිටුම්, ඇඳුම් පැළඳුම්, බේන් හේන්, පොත්පත් ආදිය නිෂ්පාදනය කිරීමට යොදාගැනීමයි. මේ අනුව මූලික විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ හෝ තාක්ෂණික සොයා ගැනීම් අතර පැහැදිලි වෙනසක් නැති බව පැහැදිලිය.

ප්‍රශ්නය:— එසේ නම් ඔබගේ අදහස අනුව ශ්‍රී ලංකාව වැනි දියුණු වෙමින් පවතින රටකත් මූලික විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ කිරීම අවශ්‍ය වන බව ද?

පිළිතුර:— ඇත්ත වශයෙන්ම එය එසේ විය යුතුය. මා එසේ කියන්නේ කරුණු කීපයක් නිසයි. ඉන් පළමුවැන්න ඉන්තේරාටින්, දෙස්තරවරුන්, කෘෂිකාර්මික උපදේශකවරුන් වැනි පුද්ගලයන් පුහුණු කිරීම හුදෙක් එම වෘත්තීය වලට අයත් පුද්ගලයන්ටම භාරදීම සුදුසු නැති නිසයි. වෛද්‍ය වෘත්තීය, ඉංජිනේරු වෘත්තීය ආදී කුසලතාවයන් හොඳින් හැදෑරීමට භෞතික විද්‍යාව, රසායනික විද්‍යාව, ගණිතය වැනි සුවිශේෂ විෂයයන් ද හැදෑරීම අත්‍යවශ්‍ය වන නිසයි. මේ විෂයයන් හොඳින් ඉගැන්විය හැක්කේ එම ක්ෂේත්‍ර වල ප්‍රායෝගික වශයෙන් දැණිය සම්පූර්ණයෙන් ම අන්‍යායනය කිරීමට බැරි නිසයි. මක්නිසාද කිවහොත් යම් රටකට ආවේනික වූද, සුවිශේෂ වූද, ප්‍රශ්න විසඳීමට එම රටවලටම අදාළ වූ තොරතුරු රැසක්ම අවශ්‍ය වෙනවා. මේ තොරතුරු ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය වන විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ කළ හැක්කේ ප්‍රශ්නයට අදාළ රටේ පමණයි.

ප්‍රශ්නය:— ඔබ කියූ කරුණු වලින් පැහැදිලි වන්නේ රටක විද්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය එහි සමාජ ආර්ථික කරුණු වලින් වෙන් කළ නොහැකි බව නොවේ ද?

පිළිතුර:— ඇත්තෙන්ම, ඒ මතය මම සම්පූර්ණයෙන්ම අනුමත කරන්නවා. කොටින්ම කියතොත් රටක තාක්ෂණික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ඒ රටේ විද්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය විනා අන්කිසිවක් නොවේ. එහි හරය වනුයේ එම රටේ වෙනස් වන සමාජ ආර්ථික ව්‍යුහය අනුව විද්‍යාව තාක්ෂණික දැණිය සමග ගැලපීමයි.

ප්‍රශ්නය:— තුන්වන ලෝකයේ රටවල භාවිත වන විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික දැණිය පිළිබඳ තත්වය කුමක් ද?

පිළිතුර:— මා මීට පෙර සඳහන් කළ පරිදි තුන්වන ලෝකයේ රටවල භාවිත වන විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික දැණිය ඉතා පහත් මට්ටමකයි තිබෙන්නේ. 1960 දී ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය සහ සෝවියට් දේශය විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා රටේ අදාළ ජාතික ආදායමෙන් පිළිවෙලින් 2.8% සහ 2.3% වැය කොට තිබෙනවා. ජාතාව මෙම කටයුතු සඳහා, 0.2% ක්ද, පකිස්තානය 0.1% ක්ද, ශ්‍රී ලංකාව 0.25% ක්ද වැය කොට තිබෙනවා. තුන්වන ලෝකයේ රටවල විද්‍යාව නොදියුණු තත්වයක තිබෙන්නේද එම රටවල ආර්ථිකය නොදියුණු තත්වයක තිබෙන හේතුවම නිසයි. එනම්, අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ යටත් විජිත ලෙස ආර්ථික සුරාකෑම් වලට තුන්වන ලෝකයේ රටවල් භාජනය වූ නිසයි. නවද, මේ රටවල පොදු මහජනතාව තුළ විද්‍යාත්මක ආකල්පය පිළිබඳ තිබෙන අවබෝධය ඉතා අල්පය. ඒ නිසාම සංවර්ධන කටයුතු සඳහා විද්‍යාව උපයෝගී කර ගැනීමට දැඩි උනන්දුවක් ඒ රටවල ජනතාව තුළ නැහැ. මෙය තුන්වන ලෝකයේ රටවල හැම මට්ටමේ ම පුද්ගලයන් තුළ ඒ කියන්නේ දේශපාලඥයන්, පරිපාලකයන්, අධ්‍යාපනඥයන්, පුහුණු තාක්ෂණිකයන් ආදී විවිධ ජන කොටස් තුළ දිවිය හැකි දෙයක්.

ප්‍රශ්නය:— තුන්වන ලෝකයේ රටවල දේශීය විද්‍යාඥයන්ගෙන් ඒ රටවල විද්‍යාව හා තාක්ෂණික දැණිය ඇතුළු සංවර්ධන කටයුතු වලට සේවයක් වී නැද්ද?

පිළිතුර:— කණගාටුවෙන් වුවද කියන්නට සිදු වන්නේ තුන්වන ලෝකයේ රටවල දේශීය විද්‍යාඥයන්ගෙන් ඒ රටවල විද්‍යාව ඇතුළු තාක්ෂණික දැනැසට එතරම් සේවයක් සිදුවී නැති බවයි. ඇත්ත වශයෙන් ම, මෙම විද්‍යාඥයන් බොහෝ දෙනෙක් අධිරාජ්‍යවාදී ගැත්තන් බවට පත්වී සිටිනවා. මේ විද්‍යාඥයන් අධිරාජ්‍යවාදී ඇගයුම් හා ආකල්ප අන්ධානුකරණයෙන් අනුගමනය කළ ජනතාවගෙන් වෙන් වූ වරප්‍රසාද ලත් කොටසක්. ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් නව යටත් විජිතවාදී රාමුව පවත්වා ගෙන යන ඉක්කන් බවට පත්වී සිටිනවා. ඒ නිසාම බොහෝ විට ඔවුන් ඇතිවිය යුතු සමාජ හා දේශපාලන ප්‍රවාහය වලක්වන බාධක බවට පත්වෙලා සිටිනවා.

ප්‍රශ්නය:— මෙයින් ඔබ අදහස් කරන්නේ තුන්වන ලෝකයේ රටවල ජාතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇති දේශීය විද්‍යාඥයන් බිහි විය යුතු බව ද?

පිළිතුර:— ඒ ගැන කිසිම සැකයක් නැ. විදේශීය රටකින් පැමිණෙන විශේෂඥයෙකුට දේශීය අවශ්‍යතා ගැන එක්වටම අවබෝධයක් ලබාගන්නට නොහැකි වනවා සේම බටහිර තරණයට හසු වූ දේශීය විද්‍යාඥයන්ට ද දේශීය අවශ්‍යතා වටහා ගන්නට අපහසුයි. යම් රටකට උචිතම තාක්ෂණික දැණිය නම් දේශීය අවශ්‍යතා වලට අනුකූලව බිහිවූ දැණියයි. එවැන්නක් බිහි කළ හැක්කේ දේශීය අවශ්‍යතා ගැන අවබෝධයක් ඇති විද්‍යාඥයන්ට පමණයි.

ප්‍රශ්නය:— එසේ නම් ශ්‍රී ලංකාව වැනි දියුණුවෙමින් පවතින තුන්වෙනි ලෝකයේ රටවල් අනුගමනය කළ යුතු විද්‍යා ප්‍රතිපත්තිය කුමක්ද?

පිළිතුර:— එය බැරෑරුම් ප්‍රශ්නයක්. අවසාන විග්‍රහයේදී විද්‍යාව මිනිස් සංහතියට අයත් පොදු වස්තුවක් විය යුතු වුවත් වර්තමාන ලෝකයේ පොහොසත් හා දුප්පත් රටවල් අතර ඇති විෂමතා විද්‍යාව කෙරෙහි ද බලපානවා. නොදියුණු රටවල විද්‍යාව නව යටත් විජිත වාදයේ අංගයක් බවට පත්වී තිබෙනවා. එම නිසා තුන් වන ලෝකයේ රටවල් මෙම නව යටත් විජිතවාදී ග්‍රහණයෙන් මිදීම සඳහා සහයෝගීව කටයුතු කළ යුතුයි. එහෙත් නොදියුණු රටවල විද්‍යාඥයින් අතර සහයෝගීතාවය ඇති කිරීමෙන් පමණක් දිළිඳු රටවල සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය විසඳන්නේ නැහැ. සෑම සංවර්ධනය වන රටකම විද්‍යාඥයන් සිය රටවල මෙන්ම තුන්වන ලෝකයේ පවතින සමාජ දේශපාලන බලවේග කෙරෙහි ද සිය අවධානය යොමු කළ යුතුයි. එමගින් ආර්ථික සුරාකෑම් නොමැති සාධාරණ සමාජයක් ගොඩනැගීමේ ඓතිහාසික කර්තව්‍යයට ඔවුන් සහභාගී විය යුතුයි. එවැනි සමාජයක පමණයි විද්‍යාවේ පූර්ණ වර්ධනය ඇති විය හැක්කේ.